

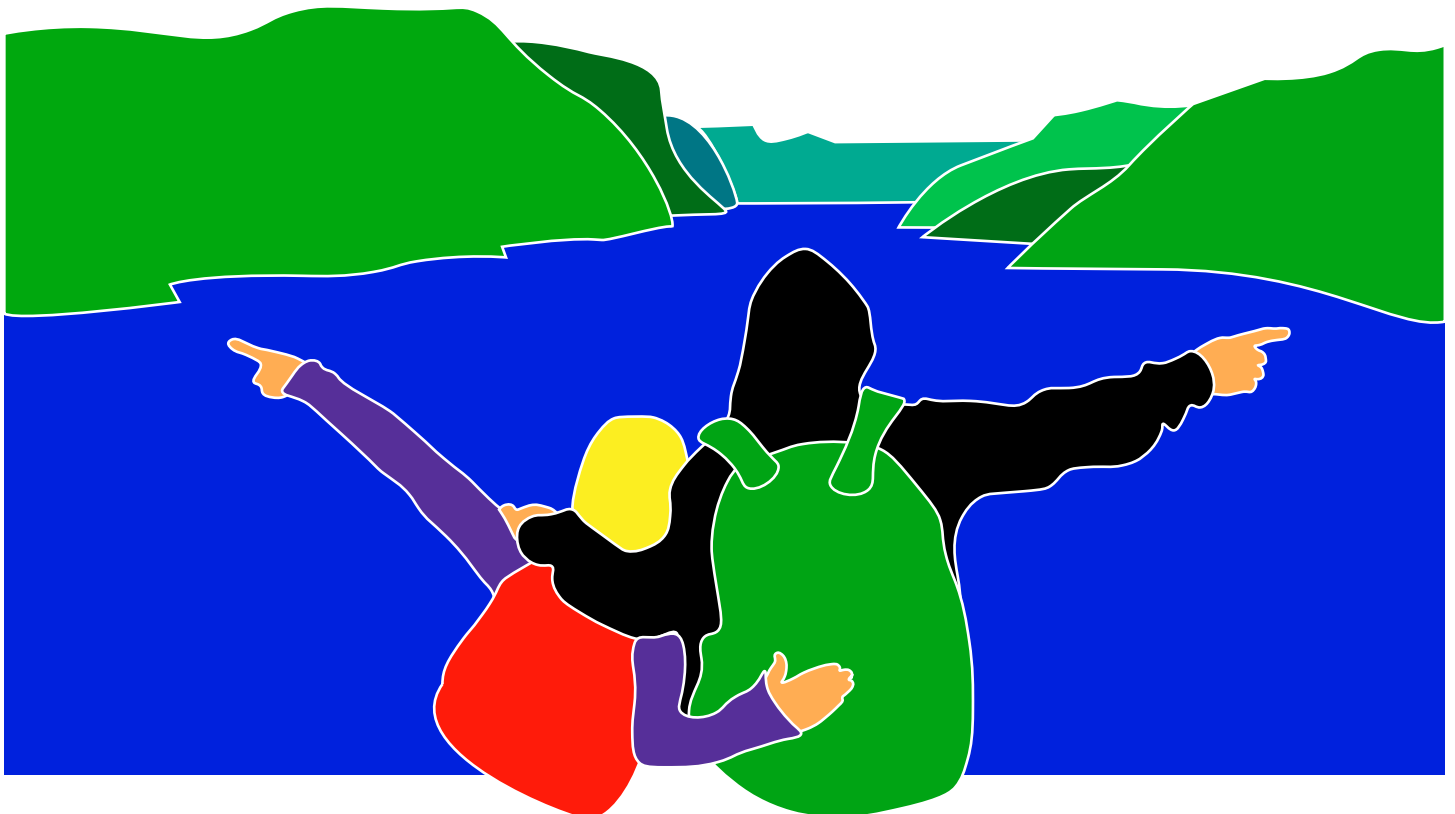

Forsand kommune

-Kommunen som vågar!

Budsjett 2017 Økonomiplan 2017-2020

Rådmannen sitt forslag

Kommentarar til Budsjett 2017 og Økonomiplan 2017-2020

1. Generelt

Med det ein viser til kommunelova § 45, legg ein med dette fram budsjettforslag for Forsand kommune for 2017. Kommunestyret skal vedta budsjettet samstundes med at det i medhald av skattelova § 139, gjer vedtak om skattelegging. Budsjettet bygger elles på innhenta framlegg frå dei ymse seksjonar, råd og styrer, samt vedtatt økonomiplan for 2016-2019. Det er i samsvar med føresegnene laga eit kapitalbudsjett og eit driftsbudsjett, kor kapitalbudsjettet viser investeringane og finansieringa av desse.

2. Vedtak om skattelegging og budsjett.

Av rundskriv frå kommunal- og arbeidsdepartementet går det fram at det skal gjerast vedtak om forskot på skatt for inntektsåret 2017.

3. Føresetnad for reell budsjettering

I følgje kommunelova § 46, skal budsjettet vere ein plan for kommunen sine utgifter og inntekter i budsjettåret. Alle pårekna inntekter og utgifter skal vere med og budsjettet skal settast opp i balanse.

Det vedtekne budsjettet er bindande for kommunale myndigheiter sin forvaltning i budsjettåret.

Det vert vidare lagt til grunn at:

- Budsjettet skal haldast innanfor ei forsvarleg økonomisk totalramme.
- Låneskulda skal haldast på eit forsvarleg nivå. Låneopptaka må ikkje overstige det kommunen vil makte å forrente og amortisere i tillegg til dei auka driftsutgiftene investeringane vil føre med seg.
- Det må ikkje forskotterast meir av kontantmidlane enn omsynet til forsvarleg likviditet til ei kvar tid tilseier.
- Det er kommunen sjølv, og då først og fremst formannskapet og kommunestyret som har hovudansvaret for å halde verksemda innanfor ramma av dei kommunale ressursane som kan påreknast.
- Dei kommunale seksjonane, utval og råd deler og dette ansvaret. Det er difor viktig for alle parter å følgje utviklinga gjennom året og gripe inn om det er naudsynt.

4. Økonomisk opplegg frå regjeringa

Vekst i samla inntekter.

Regjeringen legg opp til en realvekst i kommunesektorens samla inntekter i 2017 på 4,1 mrd. Av dette får:

- Fylkeskommunane 0,5 mrd kroner
- Kommunane 3,6 mrd kroner

Dei frie inntektene skal dekkje:

- Tidlig innsats grunnskole
- Opptrappingsplan rusfeltet
- Opptrappingsplan habilitering og rehabilitering
- Økt satsing skolehelsetjenester og helsestasjoner
- Fornyng og opprusting av fylkesveier

Pensjonskostnadene i 2017 vil auke reelt med vel 0,9 mrd. utover lønnsvekst.

Inntektssystemet

Rammetilskotet vert fordelt til kommunane gjennom inntektssystemet. Endringane i kriteria for rammetilskot har vært utfordrande for Forsand kommune sidan 2014. Samanlikna med tidlegare prognosar ser situasjonen for 2017 likevel betre ut etter seinaste prognosemodell for kommunenes frie inntekter på basis av forslag til statsbudsjett for 2017:

(i kr 1000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum rammetilskot	36 934	41 049	41 622	41 719	42 735	44 889	45 151	45 242	45 291
Auke frå året før	-	4 115	573	97	1 016	2 154	262	91	49
Sum skatt og rammetilskot	80 308	85 780	88 089	89 505	92 500	95 400	95 700	95 700	95 800
Auke frå året før	-	5 472	2 309	1 416	2 995	2 900	300	0	100

Som det kommer fram er det venta at auke i sum skatt og rammetilskot i 2017 blir på stort sett sama nivå som auken frå 2015 til 2016. Forventa auke er på kr 2,9 mill. Dette byr likevel på utfordringar. Forsand kommune sine utgifter aukar årleg med rundt kr 4,0 mill. som følgje av løns- og prisvekst. Med andre ord blir den reelle auken i utgifter ikkje kompensert fullt ut gjennom auken i skatt og rammetilskot.

5. Kommunen sin økonomi

Forsand kommune sin økonomi i 2017 er først og fremst prega av ei markant nedgang i eigeomsskatten på kraftanlegg. Eigeomsskatten er for 2017 sett til kr 37,5 mill, noko som er ein nedgang frå 2016 på heile kr 7,0 mill. Før denne nedgangen var ein i balanse med budsjettet og i ein allereie pressa økonomi blir dette svært merkbart. Årsaka er først og fremst nedgang i kraftprisen på markedet i tillegg til store rehabiliteringsprosjekt og utbyggingar som medfører større driftsutgifter i dei siste av 5-års

beregningsgjennomsnittet enn dei første. Det er pr. dags dato ikkje avklart om utbygginga i Lysebotn er oppgradering av eksisterande anlegg eller oppføring av nytt anlegg. Kommunen har begjært omgjerding av eige-domsskattegrunnlaget for utbygginga i Lysebotn, LVK har saka og Skatteetaten har lova svar innan utgangen av oktober. Elles er organisasjonen prega av at innsparingstiltak er innarbeida i dei siste åra for å skapa framtidige økonomiske handlingsrom. Ikkje lovpålagte oppgåver blir vurdert og kutta før det blir reduksjon i lovpålagte oppgåver. Det medfører stadig større utfordringar for å oppretthalda budsjettbalansen slik at aktivitetar og tenestetilbud vert tilpassa inntektsrammene. Drifta er nå meir kostnadseffektiv enn tidlegare år men er samstundes prega av aukande tenestebehov så det vil framleis vera behov for nye effektiviseringstiltak.

Ein av dei største drivarane på utgiftssida er lønspostane. Her er det aller meste faste utgifter, men også variabel løn som overtidsbruk må vurderast nøye. Gode lønsoppgjær tidlegare gjer store utslag i økonomien. For 2017 utgjer lønsutgiftene inkl. sosiale utgifter godt og vel 73% av kommunen sine totale driftsutgifter. På inntektssida er det ennå ein del å gå på før ein er på sjølvkostnivå i VAR-sektoren, vatn og avlaup.

Rammetilskotet for 2017 er sett til kr 44,9 mill. noko som er ein auke frå 2016 som var kr 42,2 mill. Skatteinngangen på inntekt og formue er oppjustert og budsjettert med kr 50,5 mill. noko som er ein auke på kr 0,75 mill. frå 2016. Desse prognosane er usikre då endelege tal for rammetilskotet 2016 blir fordelt i februar 2017 avhengig av inntektsutjamninga som vert berekna fortløpande i 2016. Avvik i skatteinngangen vil og påverka rammetilskotet då desse vert sett i samanheng.

Konsesjonsavgifta er for 2017 sett til kr 9,996 mill. og det er budsjettert med avsetning til kraftfondet på kr 96.000.

Det framlagde driftsbudsjettet er gjort opp med eit brutto driftsresultat på kr -1,413 mill. Brutto driftsresultat kjem fram etter at skattar, rammetilskot og andre inntektspostar er inntektsført med kr 185,8 mill. og driftsutgiftene er utgiftsført med kr 187,3 mill. Renter/avkastning, avdrag, eigarandel frå Elverket og avskrivingar er ikkje medteke her. I budsjettet for 2017 ligg det som tidlegare år uttak av eigarandel i Forsand elverk på kr 3 mill. Det er foreløpig ikkje lagt opp til auke i dette uttaket som har vore stabilt på kr 3 mill. dei siste åra men det kan bli aktuelt å auke denne dersom ein skal oppretthalde dagens nivå i dei kommunale tilboda.

Netto driftsresultat i 2017 berekna til kr -1,12 mill og er -0,6 % av driftsinntektene. Dette er ikkje i samsvar med anbefalt resultat på 1,75 % frå sentrale styresmakter for kommunesektoren. Kravet er sett for å ivareta formuesbevaringsprinsippet som tilseier at realverdien av formuen vert oppretthalden over tid.

Momskompensasjonen som skal førast i drift er for 2017 berekna til kr 5,5 mill. Momskompensasjonen som oppstår i investering vert fullt ut ført tilbake i investeringsrekneskapen.

Fondsmidler

Status på fond i Forsand kommune (i kr 1000):

<i>Fond</i>	<i>Saldo 01.01.16</i>	<i>Endring 2016</i>	<i>Saldo 31.12.16</i>
Bundne driftsfond	22.400		22.900
Herav kraftfond	18.400	-600/+1.100	18.900
Ubundne inv.fond	26.000		24.800
Herav vegfond	22.500		22.500
Herav kap.fond	3.000	-1.200	1.800
Disposisjonsfond	53.700		44.400
Herav kursreg.fond	41.000	-3.000	38.000
Herav disp.fond	10.400	-7.800/+1.500	4.100
Sum	102.100		91.100

Kommentarar til oversikten:

- Bundne driftsfond/kraftfond: Bruken av midlar frå kraftfondet er regulert gjennom retningslinjer for bruk av konsesjonsinntekter.
- Ubundne investeringsfond/vegfond: Hele vegfondet (kr 22,5 mill.) er disponert i vedtatt økonomiplan, tiltak tunnell Espedal-Frafjord.
- Disposisjonsfond/kursreguleringsfond: Kr 27,5 mill. må realiserast for å fullfinansiere tiltak tunnell Espedal-Frafjord. Det betyr at det i utgangspunktet bare er rundt kr 10 mill. igjen på fondet.

Kommunen si lånegjeld

Det er lagt ein opp til ein økonomiplan med aukande låneopptak i den neste 4-års perioden. Samla lånegjeld pr. 31.12.16 vil vera om lag kr 157 mill., av desse er kr 30 mill. startlån til vidareformidling. Kommunen vil vera svært sårbar ved renteoppgang, og aukande lånegjeld vil binda stadig meir midlar til renter og avdrag. I 2017 utgjer avdrag og renter hhv. kr 5,9 mill. og 2,7 mill. (inkl. startlån). Kapitalkostnader til næringsbygg som skal dekkast frå kraftfondet er inkl. i desse beløpa (jmfr. tidlegare vedtak i kommunestyret) men er justert til reelle nivå, samla kr 0,9 mill. Ein del av låna som er planlagt tatt opp i perioden 2017-2020 er lån til utleigebustadar og desse vil og utløyse tilskot frå Husbanken.

6. Driftsbudsjettet

Seksjonane og fellestenestar har i forslaga til budsjett lagt inn dei omstillingstiltaka som kommunestyret i juni vedtok innarbeid i budsjett 2017. Summen av desse omstillingstiltaka er på kr 6,5 mill. Bakgrunnen for å gjennomføre omstillingsprosessen i år var å sikre samsvar mellom utgifter og inntekter i 2017. Omstillingstiltaka isolert sett hadde gitt den ønska budsjettbalansen, netto driftsresultat var på ønska nivå, det vil si omtrent 1,75 %. Forutsetningane endrast imidlertid dramatisk når Forsand kommune 17. oktober 2016 mottar grunnlaget for eigedomsskatt for 2017. Som omtala under punkt 5 er reduksjonen i eigedomsskatt på kr 7,0 mill. for Forsand kommune.

Eit anna element som påverka budsjettbalansen negativt i tolvte time er at forventa mottak av flyktningar 2017 reduserast frå 20 personar til 10. Samstundes er det ikkje forventning om å nå heile kvoten på 20 flyktningar i inneverande år. Dette betyr en reduksjon i integreringstilskot på rundt regnet kr 3,0 mill. Når talet på flyktningar reduserast vil og kostnadene bli redusert. Det er likevel slik at færre flyktningar betyr at finansieringa av ulike «grunnkostnader» svekkast.

Seint i budsjettprosessen blei det naudsynt med ulike grep på grunn av inntektsreduksjonen på til saman kr 10 mill. Mellom anna har ein sentral budsjettert pott som skulle dekke lønsauke i organisasjonen blitt tatt bort for å balansere utgifter og inntekter. Det betyr at seksjonane i 2017 sjølv må finne rom for lønsauke innan tildelt ramme. Ein anna justering er at forventa gevinst på fondsmidlar har blitt auka med kr 1,0 mill. Dessutan nyttas nærare kr 1,0 mill. frå disposisjonsfond for å sikre budsjettbalanse. Felles for dei naudsynte justeringane er at dei skape større sårbarheit i driftsbudsjettet.

Sjølv om det har blitt tatt grep leggjar rådmannen fram budsjettforslag med forventa negativt driftsresultat på kr 1,1 mill. Etter positive driftsresultat i 2014 og 2015, og ein forventning om et positivt resultat for 2016 budsjetterast det altså underskot på drifta i 2017. Som følgje av at meldingane om inntektssvikten kom så seint i prosessen har det ikkje vært aktuelt å gjennomføre nye rundar for å finne fleire omstillings- og innsparingstiltak i organisasjonen. Rådmannen planlegg likevel ny runde med val av omstillingstiltak i 2017. I den grad det er mogleg å finne omstillingstiltak som kan implementerast med kort varsel, og det er politisk tilslutning til dette er det likevel mogleg å få et positivt driftsresultat i 2017 og. Sjølv om Forsand kommune får medhald i at den markante nedgangen i eigedomsskatt er feil er det likevel lurt fortsette jobben med å redusera driftsnivået i organisasjonen.

Det hadde vært mogleg å leggje fram eit budsjettforslag med eit nettodriftsresultat på 1,75 %. Viss det hadde blitt lagt inn innsparingskrav til alle seksjonar og felles tenestar på til saman nærare kr 5,0 mill. hadde netto driftsresultat vært på anbefalt nivå. Når det ikkje er gjort skyldast det at rådmannen ikkje har vurdert som hensiktsmessig å gjennomføre så store innsparingar utan å involvere det politiske nivået.

På dei neste sidene følgjer budsjettkommentarane frå fellestenestar og seksjonane.

Fellestenestar

På fellestenestar er det lagt inn innsparingar knytta til omstillingstiltaka på til saman kr 710.000. Det er likevel ulike grunnar til at utgiftene innan fellestenestar aukar frå 2016 til 2017. Den vesentlegaste årsaka er valet om å styrke den faglege kompetansen på rådmannsnivå innan skule og barnehage. På IT-området aukar utgiftene til mellom anna lisensar og linjeleie og det er i tillegg en auke i kostnadene knytta til driftsavtalen med Stavanger IT. Innan området politisk er det auka utgifter som følgje av at det er stortingsval i 2017.

Barnehagen

Barnehagen har hatt nedgang i talet på barn frå våren 2016 til hausten 2016. Vi forventar at nedgangen i barnetalet held fram og i 2017, grunna lågare fødselstal enn tidligare.

Reduksjon av barnehageplassar, og endra rammer for bemanning, jf omstillingstiltaka som tidligare er vedteke, fører til at barnehagen reduserer talet på stillingar i 2017. Først og fremst ved naturleg avgang, då tre tilsette vil gå av med pensjon våren 2017. Utover dette vil barnehagen ikkje sette inn vikarar i eventuelle permisjonar, og slik redusere bemanninga ytterligare.

Barnehagen har i løpet av hausten avslutta samarbeidet om gardsbesøk, og redusert bemanninga med 20 % sekretær stilling.

Barnehagen har no fleire barn som får spesialpedagogisk hjelp, og barnehagen har frå august 2016 hatt behov for 100 % ressurspedagog. Ein del av denne ressursen skal dekkast ved midlar som er øyremerka til flyktningar, den andre delen klarer barnehagen å dekke innafor budsjettramma.

Følgjande omstillingstiltak er tatt med i budsjettet for 2017:

- Endra bemanningsnorm
- Endra organisering av ubunden plantid
- Avslutta gardsbesøk
- Redusert 20 % sekretærstilling

For å unngå oppseiingar av tilsette, vil tiltaka som inneber reduksjon av stillingar vere gjeldande frå hausten 2017.

Seksjon familie

Seksjon familie har redusert ramma med om lag kr 1,0 mill. frå 2016 til 2017. Inndragning av seksjonsleiarstilling er hovudårsaka til reduksjonen.

Andre merknader til innsparingstiltaka:

Psykiatritenesta:

Reduksjonen inneber at tenesta vert redusert frå 1,5 årsverk til 1,0 årsverk. Dette er ein stor reduksjon og bør sjåast i samanheng med tal som viser auke i talet på innbyggjarar som slit med psykiske vanskar.

Legetenesta:

Det låg som ein føresetnad ved oppstart av ny legevaktavtale at innteninga skulle aukast med 400 000. Dette kan synast å vere vurdert for høgt i lys av utviklinga i 2016. Listelengdene er auka, men anslaget for inntektsauke er sett til halvparten av opprinneleg anslag.

Legetenesta – reduserte utgifter.

Dette tiltaket var basert på ein tanke om å slå saman sjukepleiarressursar mellom legekantoret og pleie- og omsorgsseksjonen. Dette er førebels ikkje blitt realisert.

NAV-samorganisering med Strand.

Dette tiltaket er ikkje følgt opp og difor ikkje realistisk for 2017 på grunn av uvissheit om framtidig kommunestruktur.

Barnevern:

Her er det lagt inn noko auke basert på erfaringstal, dette gjeld kostnader til advokat og utgiftsdekking fosterheimar.

Seksjon funksjonshemma

Tenesta innehelder Brønnabakka bu og avlastningsteneste, ATO-avdeling på skolen, brukarstyrt personlig assistent, eldre og funksjonshemma aktivisering og støttetjenester, hjelp til heimebuande, arbeidsretta tiltak i kommunal regi og kjøp av tenester i anna kommune.

Avdelinga har i løpet av 2016 fått fleire brukara og tilsette. Avdelinga har nå over 26 årsverk i tillegg kommer oppdragsavtalar og støttekontaktar. Auka i budsjett er i hovudsak lønnsutgifter.

Det er litt usikkerheit i korleis kommunen vil bruke tilskott til funksjonshemma flyktningbarna, til dømes om dette tilskott skal fordelast på tilrettelagt avdeling Forsand skole og barnehagen. Avdeling funksjonshemma vil kanskje være mest tjent med å føre alle lønnsutgifter som ressurskrevjande brukara, og få refundert frå staten. Refusjonsgrunnlaget som er lagt inn på Brønnabakka er eit usikkert beløp.

Vi har gått gjennom drifta på heile avdelinga og gjort små reduksjonar, på blant anna vakter hos tilsett. Vi har fortsatt sikra forsvarleg drift.

Ytterligere innsparingar vil medføre ein nedbemanningssprosess. Dette krev drøfting med rådmann og tillitsvalt. Ein slik prosess vil ta tid og ressursar, i tillegg til at det skapar utrygghet og uro for brukar, tilsett og pårørande.

Kulturseksjonen

I samsvar med omstillingsvedtak i juni er kultur si budsjetttramme redusert med kr 850.000.

Kr 670.00 blir overført til PLO, gjeld teneste 2340 Aktivitetssenteret og teneste 3850 Kulturadm. med 50 % merkantil stilling frå kulturkontoret.

I tillegg har seksjonen vedtak (k-sak 70/16) om å redusera driftsutgifter og henta eksterne inntekter på tilsaman kr 180.000. Reduksjon av utgifter vil føra til mindre kommunale tilskot med påfølgjande omarbeiding av kommunalt tilskotsreglement, slik at det frivillige lagslivet i Forsand får det vanskelegare økonomisk og reduserte aktivitetar/program/arrangement i kommunale regi. Eksterne inntekter utan kommunal finansiering kan t.d skje ved at aktivitetar til barn/unge og fritidsklubb må ha høgare eigenbetaling ved vinter-, sommar- og haustferieaktivitetar, så vel som at barne- og ungdomsarrangement blir for kostbare og såleis må utgå. I praksis vil tenesta kulturaktivitetar/tilskot bli hardast ramma då ein har krav om å få til aktivitetar med mindre midlar som i tillegg må skaffa utanfrå, spesielt når det heile skal skje med redusert bemanning.

Flyktningtenesta er halda utanom innsparingstiltaka då denne i dag kun blir drive med eksterne/statlege midlar.

Behov som det ikkje er funnet rom for i driftsbudsjettet 2017

Biblioteket, kr 50.000:

Eit oppgraderingstiltak i samsvar med ajourført HMSplan for å tilretteleggja nytt skrankeområde og betre arbeidstilhøve for den tilsette. Opprinneleg var 2. etg. «Skåpet» eit vandreareal for utstillingar m.m. som blei «tetta igjen» utan omsyn til støydemping, god ventilasjon, tilgang på stikkontaktar og lysarmatur. I HMSplanen har ein konkludert at både støy og damp/trekk frå inngansdøra tilseier at skrankearealet må flyttast lenger inn i lokalet.

Museum, kr 100.000:

Fordelt på kr 50.000 til opprustingstiltak i sjøhuset i Bergevik og kr 50.000 til ulike museumstiltak/utstillingar av bygdemuseet si samling.

Sjøhuset i Bergevik treng ei minimumsopprusting. I bruksavtale inngått i 1995 har kommunen bruksrett i førti år, i denne også ei plikt om vedlikehald. Sjøhuset i Bergevik har ikkje vore oppgradert sidan 1996.

Lokale museumstiltak som formidling, utstilling, samarbeidsprosjekt krev også økonomiske midlar. Kommunal museumdrift har i dag svært kummerlege tilhøve, både med utstilling, lagring og magasinplass. Etter ombygging av biblioteket ligg albertavla på lager. Ved sal av skulehuset på Byrkjeland og seinare ombygging av Lensmannshuset er bygdemuseet sine gjenstandar stadig på vandring. Bygdemuseet har eit akutt behov for ein stad å samla alle dei fine gjenstandane.

Museum, kr 40.000:

Søknad frå Ryfylkemuseet, der dei ber på ny om at kommunen finn rom for å løyva same midlar som dei fekk i 2014. I budsjettbehandlinga 2012 blei det vedtatt at Ryfylkemuseet eit årleg tilskot på kr 20.000, dette auka i 2014 til kr 40.000. Medan tilskotet blei nedlagt grunna økonomiske årsaker i 2015 og 2016.

Historisk blei Forsand bygdemuseum konsolidert til Ryfylkemuseet i 2004. Men Ryfylkemuseet var lenge fråverande i lokal medverknad. Dette har no endra seg, så i 2016 organiserte Ryfylkemuseet digital registrering med foto av alle våre gjenstandar. Dette var ein kjempejobb som kommunen aldri ville klart sjølv, som igjen viser kor viktig det er å ha eit fellesskap med eit større museum.

Konklusjon frå kulturseksjonen:

Ut frå at samarbeidet med Ryfylkemuseet igjen er på plass bør kommunen løyva kr 40.000 som i dag ikkje ligg inne i framlagt driftsbudsjett.

Ryfylke kunstlag, kr 12.000:

Søknad frå Ryfylke kunstlag om å delta i ny 3 års avtaleperiode 1.1.17 til 31.12.19.

Alle kommunane i Ryfylke har fram til utgangen av 2016 delteke økonomisk i ein fordelingsnøkkel der Forsand sitt årlege tilskot er kr 12.000. Når Ryfylke saman finansierer kr 179.000, yter Rogaland fylkeskommune det same. Forsand har ikkje hatt utstillingar siste åra (bortsett frå ein i haust) grunna at det ikkje har vore eit lokalt kunstlag som tek ansvar for ambulerande utstillingar, minimum 4 per år, 2 vår og 2 haust. Per i dag har kommunen signalisert skriftleg til Ryfylke kunstlag at me ikkje kjem til å fornya avtalen og fortsetja dette samarbeidet då Forsand ikkje har eit lokalt apparat til å administrera desse.

Konklusjon frå kulturseksjonen:

Utan lokale krefter som vil ta ansvar for det arbeidet som utstillingane krev, ser ikkje seksjonen at avtalen kan fornyast. Ulempen er at når vår tilskotsdel uteblir i finansieringa av vidare drift så misser Ryfylke kunstlag totalt kr 24.000, som er inkl. Rogaland fylkeskommune sitt økonomiske bidrag.

Pleie og omsorg

Ramma for 2017 vart gitt med ei innsparing på kr 500.000. Dette var ei mulig innsparing med tanke på forebygging/ending av tenester ved omlegging av aktivitetssenteret og omorganisering (slå saman seksjonar). Det er derfor svært vanskelig å få budsjettet i balanse før dette er planlagt/iverksatt. Vi har spart inn deler av beløpet (kr 250.000) på å redusere vikarkostnadene i 2017. Dette er ei noko usikker innsparing då vi må vurdere fortløpande behov for vikar. Ei ytterligere innsparing vil innebere ei redusjon av bemanninga, noko eg ikkje kan sjå er mulig nå. T.o.m. august i år har vi eit underforbruk på kr 340.000, det kan bety at vi vil kunne klare større deler av innsparinga, men det er avhengig av drifta (antall brukarar, type brukarar, sjukefråvær m.m.). I tillegg skal 3 tilsette ut i svangerskapspermisjon store deler av 2017. Vi får ikkje refundert pensjon og arbeidsgivaravgifta på desse. Det betyr ein ekstra kostnad på ca. kr 325.000.

Aktivitetssenteret er planlagt overflytta frå kulturseksjonen til plo. I tillegg er kostanden for ØHD-plassene som vi har saman med Strand og Hjelmeland kommune lagt til plo. Denne kostnaden får kommunen tilført i ramma, men den er ikkje vidareført til plo. Dette er ei kostnad på kr 283.000.

Vi behandlar stadig sjukare pasientar både på institusjon og i heimesjukepleia. Dette kan vere svært utfordrande i forhold til grunnbemanninga vår. Til tider er det mange alvorlig sjuke pasientar på ein gong, då ser vi at vi er sårbare overfor slike svingingar. Grunnbemanninga gjer at vi ikkje er fleksibilitet nok. På same tida slit vi nå med å få tak i kvalifisert arbeidskraft, spesielt sjukepleiarar. Dette er ei av årsakene til at vi nå har lyst ut etter 2 faste sjukepleiestillingar i 100 %. Får vi ikkje søkjarar til stillingane vil det medføre at vi må bruke vikarbyrå. Det ønsker vi ikkje då dette er 1,5 gong dyrare og ikkje gir same stabilitet i tilsettgruppa som vi ønsker å ha.

Skule

Skulen har redusert i bemanninga ved å la vera å tilsetja i 60% pedagogstilling frå skulestart hausten 2016. Me har også kutta kontaktlærarar frå to til ein pr klasse (bortsett frå i ein klasse). Denne innsparinga er gjort frå hausten 2016. Vidare har me kutta i to-lærarressursen i klassane og gått over til å ha kursverksemd i det elevane treng meir opplæring i. Dette gjeld alle klassane bortsett frå i ein, der me har behalde to-lærarsystemet. I sistnemnde klasse sparte me inn ekstraressursar på fleire einskildelevar mot å ha to-lærarsystemet på klassen i basisfaga. Dette er gjort i samråd med PPT.

Ved å redusera lærarkreftene i klassane, har me nok personale til å undervisa flyktningane. Me har ein ressurs på 1,8 årsverk til norskopplæring av flyktningane i klassane. I tillegg trengst det 0,8 årsverk til spesialundervisning av flyktningar på ATO, samt 2 fagarbeidarårsverk. Ein ATO-elev startar på vidaregåande skule hausten 2017, og fagarbeidarstilling samt pedagogressurs vil forsvinna, og det er teke høgde for i budsjettet.

På grunn av åtferdsproblema i ein klasse i førre skuleår (2015-2016), sette me inn ekstra ressursar, som etter kvart blei fordelt på tre klassar. Me har nå ekstra ressurs i to klassar.

Ressursen var planlagt å bli fasa ut etter kvart som me såg framgang. Denne ressursen er nå gjort fast med enkeltvedtak etter sakkunnig vurdering og kan ikkje kuttast. Difor er ikkje kutt teke med i budsjettet for 2017. Tradisjonelt har eventuelle åtferdsproblem vore å finna på ungdomsskulen. Den nye tendensen er at slike problem har forflytta seg til småskulen. Skulen har difor tilsett folk med annan kompetanse på åtferd enn den me tradisjonelt har hatt, og det utgjer 2 årsverk. Dette er stillingar som er rekrutterte frå andre seksjonar i kommunen. Noko av denne ressursen blir også brukt i dei to nemnde klassane.

Den kulturelle skulesekken (DKS) har fått nokre kutt, i tråd med kommunestyrevedtak: Utanlandsturen for 10. klasse blei gjennomført hausten 2016 for siste gong som skuletur. Garden som pedagogisk ressurs for 6.klasse er avslutta, samt nokre ekskursjonar (rettssal, Tine-stafett, bussturar i nærområdet) er kutta. Me har ikkje kutta tur til Bakken, Lysebotn og Flørli, som er i tråd med det kommunestyret bestemte. Stenging av SFO i juli månad er teke høgde for. Kutt i valfag for ungdomsskulen (frå tre til to) blir gjort hausten 2017.

Budsjettet for skulen er stramt. Tradisjonelt har me hatt godt økonomisk armslag, men slik er det ikkje lenger. Mange har krav på spesialundervisning, utfordringar på åtferd hos nye elevgrupper og mange nye elevar frå andre land gjer at det er utfordrande at rammene blir mindre. Me skal gi eit opplæringstilbod som er forsvarleg og i tråd med opplæringslova for alle elevar, og difor går det ei grense for kor mykje som kan kuttast. Satsinga på tidleg innsats (kurslærer) frå første klasse av, meiner me kan minska behovet for spesialundervisning, og skulen kan greia seg med noko mindre personale i høgare klasstrinn etter kvart.

Eigedom, drift og investering

Driftsbudsjettet bærer preg av ein reduksjon på kr 0,733 mill. frå kr 17,143 mill. i inneverande år til kr 16,410 mill. i 2017.

Veg

Seksjon Eigedom, drift og investering skulle og ønske eit høgare asfalteringsbudsjett der ein ville tatt med asfaltering av 3,6 km veldig dårleg veg i Vinddalen, 1 km Øyren-Bergevik, samt 3 km veldig dårleg veg i Songesand. Totalkostnadene for desse 3 vegene vil liggje på rundt kr 2,6 mill.

Tiltaka er vurdert finansiert av vegfondet, men rådmannen har likevel ikkje funnet rom for desse tiltaka i 2017.

Vidare er det som tidligare år nemnt, behov for nye feristar i Songesand til ein kostnad på kr 300.000.

Kommunen har også akkurat mottatt ein rapport om rassikring langs Haukalivatnet frå Multiconsult as der ein ikkje har eksakte kostnader for rasvoll, men det kan fort komme på kr 1,0 mill. for billigaste variant av sikring.

Gateljos vert utskifta etter planen og vil venteleg gi utslag i billigare straumrekning

allereie i år.

Vass og avlaup

Kommunen har igangsatt møter med IVAR som gjeld mulig sal av vass og avlaupstenestene ut av kommunen ihht vedtatt omstillingsprosess. Dette vil ikkje influera på 2017 budsjettet, men om det blir sal så vil virkningane komme i 2018.

Eigedom

Seksjonen prioriterar fortsatt vedlikehald av kommunal eigedom og vil så langt som mogeleg ikkje redusera aktiviteten på dette området. Ein har difor lagt inn kr 0.5 mill. til oppgradering av ein kommunal leiligheit på Øyren for 2017, i tillegg til kr 0,75 mill. som gjeld utvendig vedlikehald.

Seksjon Plan og forvaltning

Kostnader med bygge- og delesaker, oppmåling og sakshandsaming av private reguleringsplaner, samt dispensasjonar vert finansiert etter sjølvkostprinsipp. Det betyr at denne delen av seksjonen skal kunne balanserast over tid slik at det vert samsvar mellom utgifter og inntekter. Basert på utviklinga av bustadbygging i 2016 kan det nok forventast noko mindre bustadbygging i 2017. Mindre bustadbygging vil kunne medføre reduserte inntekter, blant anna for byggesaksbehandling, delesaker og oppmålingsaker. Det vil difor være viktig å forsøke å holde utgiftene nede.

Gebyrene for desse tenestene vert justert med ca. 20 % fra 2016 til 2017 samstundes vert det gjort mindre justeringar mellom dei ulike gebyra.

Plan og Forvaltning har ansvaret for mange tjenester fordelt på få fagpersonar, noko som gjer tenesteproduksjonen sårbar. Utarbeiding av arealplaner krev i dag omfattande dokumentasjon og vurderinger innen fleire fagområder der kommunens egne ansatte ikkje har tilstrekkeleg kompetanse. Det er difor naudsynt å kjøpe inn tenester utanfrå. Dette gjeld særskilt kart og oppmåling. Det pågår arbeid med kompetanseoppbygging av tilsette på kart/oppmåling og ein reknar med at kjøp av tenester utanfrå vert redusert i 2017.

Kommuneplanen er det viktigaste overordna styringsdokumentet seksjonen nyttar ved sakshandsaming av areal og byggesaker. Kommuneplanen er gammal og treng oppdatering.

Andre forhold

Forsand sokneråd

Iflg. Lov om Den Norske Kyrkja skal kommunane yte tilskot til drift av kyrkjegardar og kyrkjekontor. For 2017 er tilskotet kr 2.364.000.

Revisjon og kontroll

I samsvar med tilråding frå kontrollutvalet er det ført opp eit samla budsjett på kr 746.000 inkl. mva for kontroll og tilsyn i 2017.

7. Investeringsbudsjettet

Profilen i rådmannen sitt forslag til investeringsbudsjett er ein vidareføring frå i fjor: Det er fokus på kva som er naudsynt for å ivareta kommunen sine primæroppgåver. Med dei utfordringane som er på driftsbudsjettet kan nivået på investeringane ikkje auke. Dette som følgje av at en auke i låneopptak vil belaste driftsbudsjettet i form av rente og avdrag. Samanlikna med vedtatt nivå på investeringar i 2016 leggast det fram forslag om ein reduksjon på snaut kr 5,5 mill. frå 2016 til 2017. Samla for perioden 2017-2020 er det ein auke på kr 1,0 mill. samanlikna med vedtatt investeringsnivå for perioden 2016-2019.

Det er gjort framlegg om å investera for kr 27,5 mill. i 2017 og kr 128,1 mill. samla i perioden fram til 2020. Dette er bruttoutgifter, dvs. at tilskot til mellom anna utleigebustader ikkje er lagt inn som fråtrekk i totalsumma.

Investeringane i økonomiplanperioden 2017-2020 er vist på eige investeringsbudsjett og er tenkt finansiert slik:

(tall i kr 1000)	2017	2018	2019	2020
Lån	15150	14700	13700	9000
Disposisjonsfond	4050	3200	1200	1200
Kraftfond	2080	100	100	1000
MVA	2200	1850	1450	1070
Kapitalfond	1000	1000	1000	
Kursreguleringsfond	3000			
Vegfond		50000		
SUM	27480	70850	17450	12270

Rådmannen føreslår nye investeringstiltak på til saman kr 4,5 mill. i 2017.

Viser elles til samla investeringsoversikt.

8. Forvaltning av midlar

Pr. oktober 2016 har kommunen om lag kr 93 mill. i marknadsverdi som er plassert i pengemarknaden. Kommunen sin strategi er å plassere midlar som gjev god avkastning som kan nyttast i drifta og nye plasseringar.

Prognosar viser at ein vil ha eit lågt rentenivå i relativ lang tid. Faktisk er realrenta ein oppnår i dag, tilnærma negativ. Det er difor god økonomi å plassere midlar andre stadar med høgare avkastning og finansiere nye investeringar med lån.

Kommunen følger marknaden nøye og vil setje inn tiltak om marknaden endrar seg.

9. Budsjett og skattelegging for 2016

Med bakgrunn i kommentarane og budsjettframlegget rår rådmannen formannskapet gjera slik:

Tilråding til vedtak:

1. Forsand kommune sitt budsjett for 2017, vert godkjent slik det ligg føre.
2. Skatt for 2017 vert å skrive ut med høgaste tillete prosentsats på inntekt og 0,7 % på formue.
3. I medhald av eigedomsskatteloven § 3, første ledd bokstav c, blir det skrevet ut eigedomsskatt på verk og bruk med kr 7 pr. kr 1.000 av skatteverdet.

ØKONOMISKE OVERSIKTER 2017

ØKONOMISK OVERSIKT 2017

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftsinntekter			
Brukerbetalinger	5102	4945	5500
Andre salgs- og leieinntekter	7491	8012	8265
Overføringer med krav til motytelse	22644	17123	19185
Rammetilskudd	41823	42214	44889
Andre statlige overføringer	7891	8225	9839
Andre overføringer	407	245	200
Skatt på inntekt og formue	48027	48718	50506
Eiendomsskatt	44553	44520	37460
Andre direkte og indirekte skatter	9978	9900	9995
Sum driftsinntekter	187917	183902	185839
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	100004	98843	105675
Sosiale utgifter	26418	29946	31583
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	27666	26499	25066
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	16036	15013	14105
Overføringer	14157	14743	14950
Avskrivninger	9231	0	0
Fordelte utgifter	-3846	-4555	-4127
Sum driftsutgifter	189666	180489	187252
Brutto driftsresultat	-1749	3413	-1413
Finansinntekter			
Renteinntekter og utbytte	5250	5090	5150
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	1203	2000	3000
Mottatte avdrag på utlån	2656	85	85
Sum eksterne finansinntekter	9110	7175	8235
Finansutgifter			
Renteutgifter og låneomkostninger	3359	2746	3062
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	11691	0	0
Avdrag på lån	3883	5580	4790
Utlån	103	90	90
Sum eksterne finansutgifter	19035	8416	7942
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-9926	-1241	293
Motpost avskrivninger	9231	0	0
Netto driftsresultat	-2444	2172	-1120
Interne finanstransaksjoner			
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	495	0	0
Bruk av disposisjonsfond	9870	100	990
Bruk av bundne fond	755	600	2328
Sum bruk av avsetninger	11120	700	3318
Overført til investeringsregnskapet	0	600	2080
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	2340	1070	0
Avsatt til bundne fond	5605	1202	118
Sum avsetninger	7945	2872	2198
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	731	0	0

Inntekter			
Salg av driftsmidler og fast eiendom	1077	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	0	5143	0
Kompensasjon for merverdiavgift	5900	1820	3400
Statlige overføringer	12440	0	0
Andre overføringer	450	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0
Sum inntekter	19866	6963	3400
Utgifter			
Lønnsutgifter	316	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	35773	38375	27480
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0	0	0
Overføringer	6488	0	0
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0
Sum utgifter	42577	38375	27480
Finansstransaksjoner			
Avdrag på lån	5623	0	1000
Utlån	2000	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	3270	0	0
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	1418	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	12311	0	1000
Finansieringsbehov	35021	31412	25080
Dekket slik:			
Bruk av lån	28255	19116	15150
Salg av aksjer og andeler	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	3893	0	1000
Overført fra driftsregnskapet	0	600	2080
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	2873	10150	5850
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	1546	1000
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0
Sum finansiering	35021	31412	25080
Udekket/udisponert	0	0	0
Anskaffelse og anvendelse av midler			
Anskaffelse av midler			
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	187917	183902	185839
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	19866	6963	3400
Innbetalinger ved eksterne finansstransaksjoner	41257	26291	24385
Sum anskaffelse av midler	249041	217156	213624
Anvendelse av midler			
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	180435	177257	187182
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	42577	38375	27480
Utbetaling ved eksterne finansstransaksjoner	29928	8416	8942
Sum anvendelse av midler	252940	224048	223604
Anskaffelse - anvendelse av midler	-3899	-6892	-9980
Endring i ubrukte lånemidler	12050	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0	0	0
Endring i arbeidskapital	8151	-6892	-9980

Avsetninger og bruk av avsetninger

Avsetninger	10094	2272	118
Bruk av avsetninger	13993	12396	10168
Til avsetning senere år	0	0	0
Netto avsetninger	-3899	-10124	-10050

Int. overføringer og fordelinger

Interne inntekter mv	17574	7655	7802
Interne utgifter mv	17574	7655	7802
Netto interne overføringer	0	0	0

Budsjettskjema 1A - drift

Skatt på inntekt og formue	48027	48718	50506
Ordinært rammetilskudd	41823	42214	44889
Skatt på eiendom	44553	44520	37460
Andre direkte eller indirekte skatter	9978	9900	9995
Andre generelle statstilskudd	7891	8225	9839
Sum frie disponible inntekter	152272	153577	152689

Renteinntekter og utbytte	5250	5090	5150
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	1203	2000	3000
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	3359	2746	3062
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	11691	0	0
Avdrag på lån	3883	5580	4790
Netto finansinnt./utg.	-12479	-1236	298

Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0	0
Til ubundne avsetninger	2340	1070	0
Til bundne avsetninger	5605	1202	118
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	495	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	9870	100	990
Bruk av bundne avsetninger	755	600	2328
Netto avsetninger	3175	-1572	3200

Overført til investeringsbudsjettet	0	600	2080
Til fordeling drift	142968	150169	154107
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	142237	150169	154107
Mer/mindreforbruk	731	0	0

Budsjettskjema 2A - investering

Investeringer i anleggsmidler	42577	38375	27480
Utlån og forskutteringer	2000	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	3270	0	0
Avdrag på lån	5623	0	1000
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0
Avsetninger	1418	0	0
Årets finansieringsbehov	54887	38375	28480

Finansiert slik:

Bruk av lånemidler	28255	19116	15150
Inntekter fra salg av anleggsmidler	1077	0	0
Tilskudd til investeringer	12890	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	5900	1820	3400
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	3893	5143	1000
Andre inntekter	0	0	0
Sum ekstern finansiering	52014	26079	19550

Overført fra driftsbudsjettet	0	600	2080
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0
Bruk av avsetninger	2873	11696	6850
Sum finansiering	54887	38375	28480

Udekket/udisponert	0	0	0
---------------------------	----------	----------	----------

2017 PR SEKSJON

	Regnskap	Budsjett	Rådmannens forslag
	2 015	2 016	2 017
Avd. Ansvar: 400 OPPVEKST OG OMSORG			
Grp. Ansvar: 802 FAMILIE			
220 SOSIALKONTOR	2 136	2 603	1 903
221 LEGETENESTE	2 243	2 441	2 191
222 HELSESTASJON	915	1 803	1 833
223 PSYKISK HELSEARBEID	1 339	1 421	1 151
224 SOSIALTENESTE	1 920	2 166	2 170
225 BARNEVERN	5 861	6 012	6 237
Sum grp. Ansvar: 802 FAMILIE	14 416	16 446	15 485
Grp. Ansvar: 803 BARNEHAGE			
230 BARNEHAGE	8 122	9 331	8 220
Sum grp. Ansvar: 803 BARNEHAGE	8 122	9 331	8 220
Grp. Ansvar: 804 SKULE			
240 SKULE	20 911	21 413	23 432
241 ATO	3 268	2 915	4 223
Sum grp. Ansvar: 804 SKULE	24 179	24 328	27 655
Grp. Ansvar: 805 PLO			
270 PLEIE OG OMSORGSEKSJONEN	2 895	3 183	5 605
271 Gruppe 1 PLO	14 253	15 042	14 642
272 Gruppe2 PLO	5 975	6 083	4 929
Sum grp. Ansvar: 805 PLO	23 124	24 308	25 176
Grp. Ansvar: 808 FUNKSJONSHEMMA			
226 AVLASTNINGSBUSTAD	4 294	7 261	7 541
227 AVDELING FUNKSJONSHEMMA	10 473	9 298	9 904
Sum grp. Ansvar: 808 FUNKSJONSHEMMA	14 767	16 559	17 445
Sum avd. Ansvar: 400 OPPVEKST OG OMSORG	84 608	90 972	93 981
Avd. Ansvar: 450 KULTUR, TEKNISK OG NÆRING			
Grp. Ansvar: 820 KULTUR			
210 KULTUR	2 068	6 798	1 923
211 AKTIVITETSSENTER	441	476	-
212 KULTURSKULE	1 711	1 958	1 997
213 KAFE MULEN	251	-	-
214 BIBLIOTEKET	815	1 008	1 056
215 INTEGRERING	-	-	-1 524
Sum grp. Ansvar: 820 KULTUR	5 288	10 240	3 452
Grp. Ansvar: 825 EIGEDOM, DRIFT OG INVESTERING			
300 DRIFT	1 796	963	665
313 OPPMÅLING OG KALKING	7 019	5 686	5 429
314 PERSONELL TEKNISK	1 026	1 223	1 250
331 KOMMUNALTEKNISK	9 239	9 271	9 141
Sum grp. Ansvar: 825 EIGEDOM, DRIFT OG INVESTERING	19 080	17 143	16 485
Grp. Ansvar: 828 PLAN OG FORVALTNING			
310 PLANAVDELING	1 407	830	763
311 BYGGESAK	-	214	98
312 JORDBRUK	1 545	2 317	2 429
Sum grp. Ansvar: 828 PLAN OG FORVALTNING	2 952	3 361	3 290
Sum avd. Ansvar: 450 KULTUR, TEKNISK OG NÆRING	27 320	30 744	23 227
Avd. Ansvar: 475 FELLES TENESTER			
Grp. Ansvar: 800 FELLES TENESTER			
105 ORGANISASJONSSJEF	3 682	2 832	3 481
110 POLITISK SEKRETÆR	3 466	3 404	3 486
115 IT/INNKJØP	3 917	4 160	4 394
140 PERSONAL	2 679	2 877	2 707
150 ØKONOMI	2 588	2 640	2 519
195 SERVICETORG	2 190	2 355	2 145
Sum grp. Ansvar: 800 FELLES TENESTER	18 520	18 268	18 732
Sum avd. Ansvar: 475 FELLES TENESTER	18 520	18 268	18 732
T O T A L T	130 449	139 984	135 940

BUDSJETTOVERSYN DRIFTSDEL 2017-2020

Seksjon	2017	2018	2 019	2 020
Felles tenester	18 732	18 732	18 732	18 732
Familie	15 485	15 485	15 485	15 485
Barnehage	8 220	8 220	8 220	8 220
Skule	27 655	27 655	27 655	27 655
PLO	25 176	25 176	25 176	25 176
Funksjonshemma	17 445	17 445	17 445	17 445
Kultur	3 452	3 452	3 452	3 452
Eigedom drift og invester	16 485	16 485	16 485	16 485
Plan og forvaltning	3 290	3 290	3 290	3 290
Sum nettorammer	135 940	135 940	135 940	135 940
Skatt	50 506	50 506	50 506	50 506
Eigedomsskatt	37 460	37 460	37 460	37 460
Konsesjon	9 995	9 995	9 995	9 995
Rammetilskot	44 889	44 889	44 889	44 889
Driftsinntekter	42 989	42 989	42 989	42 989
Sum driftsinntekter	185 839	185 839	185 839	185 839
Sum driftsutgifter	(187 252)	(187 252)	(187 252)	(187 252)
Brutto driftsresultat	(1 413)	(1 413)	-1 413	-1 413
Renteutgifter oa finansut	(3 062)	(3 640)	-4 290	-4 800
Utlån	(90)	(90)	(90)	(90)
Renteinntekter	5 150	4 090	4 090	4 090
Motatte avdrag på utlån	85	85	85	85
Utbytte Elverk	3 000	3 000	3 000	3 000
Netto renter/utbytte	5 083	3 445	2 795	2 285
Adrag på lån	(4 790)	(5 500)	-5 810	-6 040
Netto finansposter	293	(2 055)	(3 015)	(3 755)
Netto driftsresultat	(1 120)	(3 468)	-4 428	-5 168
Frå drift til investering	(2 080)			
Avsetning	(118)			
Bruk av avsetning	3 318			
Regnsk mer-/mindrefor	-			

BUDSJETTOVERSYN INVESTERING 2017-2020

	2017	2018	2 019	2 020
Sum finansieringsbehov	27 480	70 850	17 450	12 270
Finansiert slik:				
Bruk av lån	15 150	14 700	13 700	9 000
Ubrukte lånemidler	-			
MVA	2 200	1 850	1 450	1 070
Bruk av avsetning	10 130	54 300	2 300	2 200
SUM	27 480	70 850	17 450	12 270
Bruk av avsetning:				
Kraftfond	2 080	100	100	1 000
Kapitalfond	1 000	1 000	1 000	-
Vegfond	-	22 500	-	-
Disp fond	4 050	3 200	1 200	1 200
Kursregfond	3 000	27 500		
Sum	10 130	54 300	2 300	2 200
Lån pr 0101	143 929	154 289	162 709	169 673
Nye lån	15 150	14 700	13 700	9 000
Avdrag drift	4 790	5 280	5 736	6 040
Avdrag investering	1 000	1 000	1 000	1 000
Renter av lån	2 960	2 877	2 929	3 059

Rådmannen sitt forslag til økonomiplan 2017-2020 (alle tal i kr 1000)

Prosjekt	Tiltak	Sum 2017-2020	2017	2018	2019	2020
BPC	Bærbar PC til elever	1 000	250	250	250	250
GD	Geovekst oppdatering	800	200	200	200	200
.4	EDB maskinar, programvare	4 800	1 200	1 200	1 200	1200
M02	Avløpsnett ned myra	1 000	1 000			
RØY	Renseanlegg Øyren	1 500		1 500		
183	Markiser/persienner Forsandheimen	250	250			
ESP	Tunnell Espedal-Frafjord	50 000		50 000		
BMN	Breiband og mobilnett	3 000	3 000			
UTB	Utleieboliger	16 000	6 000	5 000	5 000	
SFE	Songesand Ferister	200		100	100	
LÅS	Forsandheimen nytt låssystem	500	500			
ARK	Arkiv	1 000		500	500	
BRU	Bruer	100	100			
LYS	Gatelys	3 000	1 000	1 000	1 000	
SPK	Nytt kontor spes. ped.	1 200		1 200		
	Prosjekter fra vedtatt økonomiplan som er overført og/eller oppjustert					
TJU	Tørejuvet OVERFØRT FRA 2016	350	350			
	Reguleringsplanen med 3 meter kjøreveg aksepteres ikke av Fylkesmannen. Fylkesmannen godtar sti opptil 1 meters bredde. Fylkesmannens innstilling aksepteres ikke av grunneierne. Administrasjonen er i dialog med grunneiere om nytt avklaringsmøte.					
ØSU	Øyren sentrumsutvikling OPPJUSTERT (KR 4500)	5 000	5 000			
	Ihht. reguleringsplan er det lagt opp til parkeringsplasser i hus og torg ved Øyren.					
KGB	Ny kunstgrasbane OPPJUSTERT (KR 2000)	2 000	2 000			
	Underbudsjettet. Same kalkyle som i 2012 ved førstegongssøknad om spelemidler i 2013. Auke for prisstigning. Anleggskostnad ny parkeringsplass og veg som ikkje gir rett til spelemidler. Val av LEDlys har også ein auka kostnad på kr 650.000. I kalkylen frå 2012 var kr 800.000 øyremerkt tomtekjøp.					
B15	Bil brannvesenet OVERFØRT FRA 2016 OG OPPJUSTERT (KR 350)	950	950			
	Ein har no innhenta budsjettprisar og det visar seg at ein utrykningsbil med røykdykkarutstyr ligg 350.000 over dei 600.000 som låg inne i investeringsbudsjettet for 2016					
CA6	Ballbinge Meling OVERFØRT FRA 2016	850	850			
	Fekk avslag på søknad om spelemidler i 2016. For mange søknadar i høve til midlar. Overført sum til 2017 må stå då me fornyar søknaden.					

HVA	Hovudplan avløp OVERFØRT FRA 2016	11 000		8 500	2 500	
	Grunna låg byggeaktivitet i Bergevik og ikkje hotel på Øyren, velge ein å utsetta oppstart til 2018.					
TBB	Tømmeplass bubil/båt OPPJUSTERT FRA 2016 (KR 245)	350	350			
	Ein har no funnet bedre og meir miljøvenleg tømestasjon som er kommet på markedet, samt at ein treng dette både i Lysebotn og sentralt på Forsand så forslag om ein på Landa camping og ein til Lysebotn Camping. Ved å overføre kr 105.000. frå 2016 blir totalkostnad for 2 stk 350.000. i 2017.					
	Nye tiltak					
KFU	Forsand Kyrkje forundersøkelse utgravinger	1 000				1 000
	Stipulert beløp frå arkeologisk på utgraving for utviding av kyrkjegard.					
PFO	Parkering Fossanheimen	600	600			
	For lite parkeringsplasser. Noe som medfører at tilsette må parkere langs vegen bort til Forsandheimen. Dette kan vere til hinder for eventuell brannbil m.m.					
PRE	Utgifter til kontrollmåling av Preikestolen	280	280			
	Pristilbod frå geologar på elektronisk måleutstyr.					
BUT	Brønnabakka - utviding	8 000				8 000
	Vi har ungdommar (15 og 16 år nå) som vil ha behov for eigne leiligheiter.Brønnabakka leier ut rom til brukar over 18 år, det vil være gunstig å ha ein eigen fløy i 2 etasje til denne aldersgruppa. Eventuell ledig rom på avlastning kan leies ut til anna kommune.					
FOP	Forsandheimen - generell oppgradering på avdelingane	5 000			5 000	
	Det er behov for ein generell oppgradering på Forsandheimen. Dette gjeld bl.a. belysning, møbler, kunst på veggane, fornya garderobe m.m.					
B01	Barnehagen - oppgradering av skråning med gapahuk mv	250		250		
	Barnehagen nyttar i stor grad skråninga, (området bak barnehagen) og ein gapahuk vil gjere området meir brukarvennleg heile året. Dette området blir og brukt av befolkninga ellers, utanom barnehagens åpningstid.					
B02	Barnehagen - tak over sandkasse , platting/terasse	250	250			
	Barnehagen ønsker platting/terasse med tak på baksida av barnehagen, for å leggje til rette for roleg aktivitet i uteområdet og for dei minste barna.					
B03	Barnehagen - leikeapparat/Zip-line	120				120
	Barnehagen ønskjer leikeapparat oppe i skråninga for å gje dei eldste barnehagebarna eit meir utfordrande leikemiljø.					
S01	Skulen - turnbinge	500		500		
	5.-7. klasse sitt gamle klatrestativ smuldra bort pga utstrakt bruk og elde, og blei fjerna. Elevar treng fysiske utfordringar for å motverke inaktivitet og overvekt. Ein turnbinge vil imøtekome eit behov ut over ballspel. Elevar har ønskt seg dette, men det var ikkje nok pengar då uteområdet blei fornya.					
S02	Skulen - oppgradering av møbler	1 000				1 000
	Kontormøblane i administrasjonen er gamle og samanraska frå ulike kontor. Ikkje god nok standard. Bør oppgraderast til hev-senk-pultar. Sitjemøblane på personalrommet er slitte og samla sett ikkje presentable. Bør skiftast ut. Møblar er viktige for eit triveleg miljø.					
S03	Skulen nytt inngangsparti 250 m2 fliser/belegg	150		150		
	Lite presentabelt inngangsparti på skulen. Fliser har smuldra sundt og ei oppgradering er nødvendig. Trappetrinn manglar stor bit, stygt og kan skapa utrygge					

	situasjoner.					
ASV	Ny asfalt 1000 meter Vindalen	400	400			
	Hullete grusveg og svært auka trafikk etter opning av Skåpet					
FHL	Folkehelse - utvendige treningsapparat ved ballbinge	250	250			
	Opparbeidelse av grunnen for å lage aktivitetspark ved ballbingen og ved lysløypa. Det skal monteres treningsapparater i aktivitetsparken, da kreves det spesielt underlag.					
VPK	Varmepumpe kulturhus	2 200	2 200			
	Del av omstillingstiltak og nødvendig erstatning for oljefyr.					
DUS	Nye dusjer svømmehall/idrettshall (legionellkontroll og tette dusjbatteri)	1 200			1 200	
	Igjengrodde blandetermostater(30 år gamle) og dårlege muligheiter til legionellaførbygging.					
OKB	Oppgradering kommunal bolig	2 000	500	500	500	500
	Dette er leiligheiter nede på Øyren som blir leigd ut til vanskeligstilte, kommunen har renovert ein i år, og har behov for oppgradering av ein leiligheit kvart år.					
	SUM nye tiltak	23 200	4 480	1 400	6 700	10 620
	SUM forslag 2017-2020	128 050	27 480	70 850	17 450	12 270
	Tiltak som det ikke er rom for i perioden 2017-2020					
	Bergevik: Bru - gangveg Bergekleiva	2 500				
	Her er første steg tatt med lysløype/gangveg/tursti langs sjøen Habborsvik-Torskaberget mot Kjelleberg.					
	Myrå : Følg reguleringplan - fortau - omlegging og rassikring	5 000				
	I hht reguleringsplan: Omlegging av eks. veg m/fortau og rassikring					
	Parkering Bergekleiva	450				
	Kommunen har no laget 3 stk av 4 parkeringsplassar som ligg regulert inn i gamal reguleringsplan. Det blir stadig fleire mennesker som treng bil, også på Forsand, så for å sikre framkommeligheit for ambulanser/brøytebilar så treng ein å få vekk bilar som står i gatene.					
	Parkering Trygdebustad	450				
	Vi får stadig fleire brukarar som har bil, og i mangel på parkeringsplassar har disse tatt i bruk grønt området til parkering.					
	Gjøysa infastruktur	2 000				
	Gjeld opparbeiding infrastruktur industriområde Gjøysamyrå (I følge vedtatt plan)					
	Fortau Kyrkje - Berge	2 000				
	I hht framlagt reguleringsplanforslag er det tatt inn fortau og vegutviding frå fv 491 til kyrkja, samt utviding av parkering. For å få eit samanhengande fortau i heile Kyrkjevegen treng ein ytterlegare 2 mill. i nvestring. (samtidig med legging av ny kloakk og overvassleidningar)					
	Toalett Røssdalen- Toalett Fossanhagen - Toalett Øygardstøl	1 280				
	Røssdalen; bør utan do sommarstengast for publikum/turfolk. Oppsett snurredass har i dag sprengt kapasitet og manuell tømning. Har kontakt med vernestyre i					

Frafjordheiane for ev.sponsing nye tiltak.Toalett i Fossanhagen er pillråde og treng akkutt fornying, ev i samarbeid nybygg Båtforeninga.					
Oppgradering Bibliotek	500				
Treng fleire straumuttak og nye takarmatura/lyskjelder inkl. HMS tiltak som støv- og støyskjerming og flytting av skranke/arbeidsplass og ferdigstilling av lokala for å innfri ny bibliotekslov med utvida rolle innan formidling/debattarena/møteplass. Fekk kr 80' frå nasjonalbiblioteket til første oppgradering.					
Oppgradering Bakken	2 000				
Sum totalrenovering. Som strakstiltak treng ein om kr 200.000 til naudsynt forefallande arbeid/oppgradering vannpost/ny brønn, maling, kledning og vindu, slik at Bakken gard kan nyttast i samsvar med ynskje frå syskena Gjertrud og Johannes, at ferdafolk i heia kunne få leige/overnatta i gardshuset.					
Brønnabakka - tak over uteplass og vegger	400				
Det er stort behov for eit større bruksområde ved sosiale arrangementer. Vi inviterer familiene til brukara flerer gangar i året. Vi ønskjer også å invitere andre instutisjoner til karneval, disco ol. Opplever desse tilstelningar som støyfulle.					
Brønnabakka - lekehus på naboegedom - ved tjørn	125				
Vi ønskjer oss eit lekehus ved tjørn, dette trur vi barna vil ha stor glede av. Det kan også være til glede for andre i kommunen. Lavvo ville også fungert.					
Fellesrom/kjøkken til brukarar som bur oppå Forsand byggservice	800				
Avdeling funksjonshemma har flere brukara som vi gir teneste til som bor her. Ved eit fellesrom/kjøkken kunne same personal gitt teneste til flere brukara.					
Bukollektivet - oppgradering i samband med skillevegg i fellesrom for møter	250				
Skilleveggen står allerede, det vi treng er ei dør som kan lukkast, samt eit glassfelt over skilleveggen slik at rommet kan nytas til møter. Eit slikt rom vi også være til glede for pårørnde.					
Aktivitetssenteret - behov ved omlegging av drift - skillevegger	600				
Med tanke på omlegging av drift på aktivitetssenteret kan det vere behov for å kunne dele det meir inn enn i dag. På den måten kan vi lettare gi tilpassa tilbud til ulike brukara (f.eks. til personar med demens sjukdom).					
PLO - Gruppe 2 - dekonterminator	100				
Dekontermintor er ein maskin vi må ha for å gjere reint bekken, vaskefat og anna utstyr.					
PLO - nytt kontor til sekretær	200				
Det er nødvendig å få til ein bedre arbeidsplass til merkantil. Vi har ingen andre ledige kontor på Forsandheimen. Ho sitt på ein plass som medfører mykje forstyrring, ho behandlar tauhetsbelagte opplysningar m.m. og har lenge gitt uttrykk for at hennar arbeidssituasjon ikkje er grei.					
Barnehagen - beredskapstiltak - interkom	260				
Kommunikasjonssystem til bruk ved kriser i barnehagen for å kunne sende informasjon mellom ulike rom i barnehagen og kontoret. Viktig ifht evt trussel/vold situasjoner i barnehagen.					
Skulen - grupperom - oppdeling av mediatek	1 000				
Skulen gir elevane korte eller lengre kurs i det dei har opplæringbehov i. Det trengst mange fleire grupperom til slik metodikk. Mediateket i "nybygget" er stort og for lite i bruk. Ville vore nyttig å fått delt opp i fleire mindre rom, gjerne med lydabsorberande låge veggar. Endra metodikk pga innsparing.					
Skulen - kontor	2 500				
Spes.ped.kontoret er for lite til eksisterande bruk. Treng noko større (30m2) til undervisning og møteverksemd for å få det funksjonelt. Treng å få inspektørkontoret opp på grunnplanet igjen.					
Skulen - møterom	400				
Har behov for fleire møterom på grunnplanet. Har eitt møterom i kjellaren i administrasjonsfløyen, men alle kan ikkje gå ned dit.					
Skulen - lysskjerming	1 200				
Det manglar lysskjerming av personalrommet, nåverande spes.ped.kontor og ikt-kontoret. Ikt-kontoret har morgonsola, og det blir altfor varmt til å arbeida i.					

	Spes.ped.kontoret og personalrommet får ettermiddagssola, og det er svært ubehageleg å opphalda seg der pga sola.				
	Skulen - røykeplass ute	150			
	Røykjarane har pr nå ingen plass til å røykja på. Dei står ute i ver og uver. Viss det blir sett opp ein røykeplass, får ein samla røykinga på tilvist plass. Nå skjer det røyking litt her og der. Det er ugunstig pga at elevane sine rettar til eit tobakksfritt miljø er innskjerpa.				
	Kulturskulen - behov for nye rom	11 000			
	Grunna plassmangel på skulen har ein vurdert å bygga nye lokaler for kulturskulen				
	Skulen/ATO - behov for nytt lydskjerma rom	200			
	Fleire elevar har behov for lydskjerming. Me har elevar som lagar mykje lyd. Har ikkje nok skjerma rom i dag.				
	Skulen - beredskap - skjerming av adminstrasjon - låsbare dører	250			
	I samband med auka fokus på beredskap er skular og barnehagar oppfordra til å tenkja tryggleik ved skarpe situasjonar. Skjerming av administrasjon er eitt slikt tiltak, og låsbare dører er viktig. Eksisterande glasdør er ikkje eigna.				
	Liten lastebil teknisk	850			
	Bilen som brukes i dag er over 30 år gamal, behovet for ny bil er difor stort.				
	SUM ikke prioriterte tiltak	36 465			